

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul Național de Comerț al ASEM

Aprob:

Directorul Colegiului Național de Comerț al ASEM,

Budurin- Furculiță C.

2023

Curriculum disciplinar

F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă

Programul de formare profesională tehnică:

101310 Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice

Calificarea: 422402 Receptor unitate de cazare

Numărul de credite – 3

Aprobat:

La ședința **Consiliului metodic – științific** al Colegiului Național de Comerț al ASEM,
proces – verbal nr. 04 din 12 decembrie 2023

Director adjunct pentru instruire și educație Rotaru Irina

La ședința catedrei „**Comerț, Merceologie, Tehnologie**”,
proces – verbal nr. 03 din 18 octombrie 2023

Șef catedră Nicolai Svetlana

Autor:

Spivac Aliona, gradul didactic doi

Recenzenți:

S.R.L. „Moldretail Group”, director resurse umane

Senatov Mirela

S.R.L. „IL Gatto Rosso”, director

Grajidian Adrian

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională.....	4
III.	Competențele profesionale specifice unității de curs.....	5
IV.	Administrarea unității de curs.....	6
V.	Unitățile de învățare.....	6
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	9
VII.	Studiul individual ghidat de profesor.....	9
VIII.	Lucrările practice recomandate.....	10
IX.	Sugestii metodologice.....	11
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	11
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii.....	15
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	15

I. Preliminarii

Curriculumul disciplinar *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă* este un document normativ și obligatoriu pentru realizarea procesului de formare profesional tehnic al *422402 Recepționar unitate de cazare*, pentru realizarea procesului de pregătire a specialiștilor în domeniul *101310 Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice*, învățământul profesional tehnic, axat pe cunoașterea sistemului de activități principale și secundare, desfășurate simultan sau consecutiv într-un hotel sau complex turistic, generate de noi exigențe ale tehnologiei moderne.

Securitatea și sănătatea în muncă reprezintă un ansamblu de activități de ordin socioeconomic, organizatoric, tehnic-tehnologic, igienic și profilactic-curativ având ca scop crearea și asigurarea unor condiții favorabile pentru o muncă productivă, protecția vieții, sănătății, integrității fizice și psihice a omului. Procese de lucru, care să nu fie însoțite de anumiți factori de risc profesional, nu există. Condițiile reale de muncă în hoteluri sau complexe turistice sunt caracterizate, de regulă, de prezența unor anumitor factori de risc, care prezintă pericol pentru viața și sănătatea omului. Realizarea acestui deziderat necesită studierea unității de curs *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă*, care învață elevii să identifice, să recunoască, analizeze, caracterizeze, evalueze și aplice normele și regulile de securitate și sănătate în muncă în hoteluri sau complexe turistice și în viața de zi cu zi.

Curriculumul disciplinar *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă* este instrumentul didactic pentru pregătirea agenților de turism, care poate fi realizat posedând noțiunile de bază în hoteluri sau complexe turistice, însușind și realizând circuitul securității și sănătății a propriului organism.

Unitatea de curs *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă* este centrată pe rezultate ale învățării și vizează dobândirea de cunoștințe, abilități și atitudini necesare angajării pe piața muncii în una din ocupațiile specificate în Clasificatorul ocupațiilor din Republica Moldova (CORM 006-14) corespunzătoare calificărilor profesionale de nivel 4, din domeniul de formare profesională *101310 Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice* sau în continuarea pregătirii într-o calificare de nivel superior.

Unitățile de curs ce în mod obligatoriu elevii trebuie certifice cunoștințele până la demararea procesului de instruire la unitatea dată:

F.01.O.009 Fundamentele serviciilor unităților de cazare

F.03.O.010 Corespondență economică

II. Motivația, utilitatea unității de curs pentru dezvoltarea profesională

În contextul economic actual, caracterizat de concurență acerbă dintre agenții economici de pe piață, în condițiile globalizării și extinderii marilor agenții de turism, realizarea unei agenții de turism modernă și adaptată exigențelor clienților necesită cunoașterea și utilizarea celor mai performante tehnologii din unitățile de cazare.

Studierea unități de curs curs *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă* v-a contribui la formarea și dezvoltarea competențelor profesionale, ce corespund nivelului patru de calificare,

prezentat în Cadrul Național al Calificărilor din RM, bazate pe: Cunoștințe și principii generale din domeniul securității și sănătății muncii. Utilizarea corectă a documentației legislației în vigoare specifice domeniului. Abilități cognitive și practice necesare pentru a identifica, distinge riscurile la locul de muncă. Capacități de a diminua și elimina riscurile de accidentare și de îmbolnăvire la locul de muncă.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi necesare pentru studierea unităților de curs orientate spre pregătire specialistului în domeniul **101310 Organizarea serviciilor în hoteluri și complexe turistice**, care v-a fi apt să activeze în cadrul agențiilor de turism, vizând mediului de muncă – microclimatul, substanțe nocive, zgomotul, vibrațiile, iluminatul de producție, etc; evaluarea și soluționarea riscurilor profesionale și a accidentelor de muncă, întreprinderea măsurilor de prevenire și reducere a acțiunii factorilor nocivi și vătămători la locurile de muncă.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestei unități de curs vor fi necesare pentru activitatea practică în hoteluri și complexe turistice:

P.04.O.030 Practica tehnologică I

P.06.O.031 Practica tehnologică II

P.08.O.032 Practica ce anticipează proba de absolvire

III. Competențele profesionale specifice unității de curs

În cadrul unității de curs vor fi formate și dezvoltate următoarele competențe profesionale specifice:

Nr.	Competențe specifice unității de curs	Unități de competență
1.	CS.1 Operarea documentației în domeniul Securității muncii, a cadrului normativ și legislativ	UC1.1 Aplicarea actelor legislative și normative din domeniul SSM UC1.2 Aplicarea legislației și actelor normative din domeniul SSM în activitatea profesională. UC1.3 Întocmirea instrucțiunilor și planului anual de ameliorare a stării SSM. UC1.4 Perfectarea actelor necesare după efectuarea instruirii în domeniul SSM UC1.5 Întocmirea documentației tehnico- normativă de SSM UC1.6 Metodele de elaborare a instrucțiunilor securității și sănătății în muncă UC1.7 Caracterizarea și clasificarea instructajului
2.	CS.2 Estimarea locurilor de muncă din punct de vedere a securității și sănătății în muncă	UC2.1 Organizarea procesului de muncă muncii în funcția de agent în turism UC2.2 Aplicarea regulilor de protecție în timpul procesului de muncă UC2.3 Mijloace de producție, echipamentele de muncă și echipamente de protecție individuale și colective UC2.4 Estimarea microclimatului la locul de muncă

		UC2.5 Noxele profesionale a funcției UC2.6 Protecția organismului uman de acțiunea factorilor nocivi UC2.7 Evaluarea componentelor mediului de muncă – microclimatul, substanțe nocive, zgomotul, vibrațiile, iluminatul de producție, etc
3.	CS.3 Aprecierea, evaluarea și soluționarea riscurilor profesionale la locul de muncă și a accidentelor de muncă	UC3.1 Respectarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale. UC3.2 Aplicarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă UC3.3 Evaluarea, diminuarea și eliminarea riscurilor la locul UC3.4 Respectarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale UC3.5 Determinarea factorii decesivi a condițiilor de muncă
4	CS.4 Caracterizarea situațiilor excepționale, acordarea primului ajutor în caz de accidente la locul de muncă	UC4.1 Importanța cunoașterii de acordare a primului ajutor medical în caz de accidentare la locul de muncă UC4.2 Aplicarea măsurile de prim ajutor, necesitatea trusei medicale UC4.3 Clasificarea Situațiilor Excepționale. Importanța planului de evacuare UC4.4 Aprecierea acțiunile lucrătorilor în caz de calamități, avarii și catastrofe

IV. Administrarea unității de curs

Codul unității de curs	Denumirea unității de curs	Semestrul	Numărul de ore				Modalitate a de evaluare	Numărul de credite
			Total	Contact direct		Studiul individual		
				Teorie	Practică			
F.04.O.011	Securitatea și sănătatea în muncă	II	90	20	10	60	Examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Aspectele conceptuale a cursului Securitatea muncii	
UC1.1 Aplicarea actelor legislative și normative din domeniul SSM UC1.2 Clasificarea legislației și actelor normative din domeniul SSM în activitatea profesionale	1.1 Legislația RM în domeniul securității muncii. Sarcinile și scopul SSM. Definiții și noțiuni fundamentale în domeniul SSM 1.2 Codul muncii a Republicii Moldova. 1.3 Organele de control și evaluare în domeniul SSM
2. Organizarea locurilor de muncă în conformitate cu cerințele SSM	

UC2.1 Organizarea procesului de muncă UC2.2 Aplicarea regulilor de protecție în timpul procesului de muncă UC2.3 Descrierea mijloacelor de producție, echipamentelor de muncă și echipamentelor de protecție individuale și colective UC2.4 Estimarea microclimatului la locul de muncă UC2.5 Listarea noxelor profesionale a funcției UC2.7 Evaluarea componentelor mediului de muncă – microclimatul, substanțe nocive, zgomotul, vibrațiile, iluminatul de producție, etc	2.1 Aprecierea condițiilor ergonomice la locul de muncă 2.2 Evaluarea riscurilor de accidentare și îmbolnăvirilor profesionale la locul de muncă, în funcție de funcția sa 2.3 Igiena muncii și noxele profesionale 2.4 Drepturile și obligațiile angajatorilor și angajaților din legea nr. 186 SSM 2.5 Obligațiile generale și responsabilitățile angajatorului din domeniul comercial 2.6 Organizarea muncii personalului, asigurarea echipamentului de protecție și mijloacelor necesare în SSM a personalului din agențiile de turism în modul prevăzut de lege
3. Instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă	
UC1.1Aplicarea actelor legislative și normative din domeniul SSM UC2.1 Întocmirea documentației tehnico-normativă de SSM UC2.1 Organizarea procesului de muncă UC2.2 Aplicarea regulilor de protecție în timpul procesului de muncă UC2.3 Mijloace de producție, echipamentele de muncă și echipamente de protecție individuale și colective UC2.5 Noxele profesionale a funcției agent de comerț UC2.6 Protecția organismului uman de acțiunea factorilor nocivi UC2.7 Evaluarea componentelor mediului de muncă–microclimatul, substanțe nocive, zgomotul, vibrațiile, iluminatul de producție, etc	3.1 Etapele de instruire în domeniul SSM. 3.2 Întocmirea documentației normativ tehnică de securitate în muncă 3.3 Organizarea instruirii în materie de SSM, tipurile de instructaje
4. Timpul de muncă, pauze și odihnă	
UC1.2Aplicarea legislației și actelor normative din domeniul SSM în activitatea profesională UC1.4 Perfectarea actelor necesare după efectuarea instruirii în domeniul SSM UC3.2 Aplicarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă UC3.3 Evaluarea, diminuarea și eliminarea riscurilor la locul UC3.4 Respectarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale	4.1 Noțiunea timpului de muncă, contractului de muncă 4.2. Tipuri de contract de muncă, repartizarea pauzelor de masă și concediile anuale 4.3 Elemente esențiale, părțile și conținutul 4.4 Încheierea, modificările, suspendarea și încetarea contractului individual de muncă 4.5 Particularitățile de reglementare a muncii femeilor și minorilor. Securitatea muncii

UC3.5 Determinarea factorii decesivi a condițiilor de muncă	femeilor și minorilor
5 Indicatoare, semne, panouri informative privind securitatea și sănătatea în muncă	
UC2.1 Organizarea procesului de muncă UC2.6 Protecția organismului uman de acțiunea factorilor nocivi UC3.1 Respectarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale	5.1 Semnalizarea pericolelor și a riscurilor la locul de muncă 5.2 Semnele și indicatoare la locul de muncă. 5.3 Clasificarea panourilor informative și a semnelor de avertizare
6. Accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale.	
UC2.4 Estimarea microclimatului la locul de muncă UC2.5 Noxele profesionale a funcției agent de comerț UC2.6 Protecția organismului uman de acțiunea factorilor nocivi UC2.7 Evaluarea componentelor mediului de muncă – microclimatul, substanțe nocive, zgomotul, vibrațiile, iluminatul de producție UC3.1 Respectarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă și a bolilor profesionale UC3.2 Aplicarea măsurilor de prevenire a accidentelor de muncă UC3.3 Evaluarea, diminuarea și eliminarea riscurilor la locul UC3.5 Determinarea factorii decesivi a condițiilor de muncă	6.1 Cauzele accidentelor de muncă și zonele de risc și măsurile de provenire 6.2 Factorii de risc de accidentări și de îmbolnăviri profesionale 6.3 Clasificarea accidentelor de muncă, clasificarea după grade și tipuri de accidente de muncă 6.4 Înregistrarea, evidența, declararea accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase
7. Reguli de comportare în situații de urgență și excepțională la locul de muncă.	
UC3.3 Evaluarea, diminuarea și eliminarea riscurilor la locul UC4.1 Importanța cunoașterii de acordare a primului ajutor medical în caz de accidentare la locul de muncă UC4.2 Aplicarea măsurile de prim ajutor , necesitatea trusei medicale UC4.3 Clasificarea Situațiilor Excepționale. Importanța planului de evacuare UC4.4 Aprecierea acțiunile lucrătorilor în caz de calamități, avarii și catastrofe	7.1 Măsurile de prim ajutor în cazul accidentelor de muncă 7.2 Echipamentele necesare pentru acordarea primului ajutor. Trusa medicală și componentele acesteia 7.3 Măsurile de protecție în timpul situațiilor excepționale la locul de muncă. Planul de evacuare și alarmare

Nr.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Studiul Individual
			Teorie	Practică	
1.	Aspectele conceptuale a cursului Securitatea muncii	2	2	-	-
2.	Organizarea locurilor de muncă în conformitate cu cerințele SSM	6	4	-	2
3.	Instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă.	24	4	2	18
4.	Timpul de muncă, pauze și odihnă. Securitatea muncii femeilor	20	4	4	12
5.	Indicatoare, semne, panouri informative privind securitatea și sănătatea în muncă	10	2	2	6
6.	Accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale	18	2	2	14
7.	Reguli de comportare în situații de urgență și excepțională la locul de muncă	10	2	-	8
TOTAL		90	20	10	60

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Reglementarea cadrului normativ legislativ în domeniul S.S.M.			
Responsabilitățile, obligațiunile și drepturile administrației și executanților în domeniul SSM. Planificarea și finanțarea SSM	Studiul de caz Fișă de lucru	Prezentarea studiului	Săptămâna 1
Organizarea instruirii în materie de SSM, tipurile de instructaje. Pregătirea și instruirea personalului în domeniul securității și sănătății în muncă	Tabel analitic Fișă de lucru	Prezentarea informației	Săptămâna 2
Elaborarea, coordonarea și aprobarea instrucțiunilor de SSM	Instrucțiune	Prezentarea studiului	Săptămâna 3
2. Organizarea locurilor de muncă, a funcției agent comercial, în conformitate cu cerințele SSM			
Aplicarea regulilor de protecție în timpul procesului de muncă. Mijloace și echipamente de protecție individuale și colective	Diagrama lui Ven Fișă de lucru	Prezentarea informației	Săptămâna 4
Analiza mediului de muncă – fizic, chimic, biologic, psihicosocial, psihologic. Echipamentele de muncă și echipamentele individuale	Tabel, hartă conceptuală plan	Prezentarea referatului	Săptămâna 5
3. Instruirea lucrătorului în domeniul SSM.			
Obligațiile angajatorului în domeniul securității muncii și aplicarea obligațiilor Codului Muncii Republica Moldova	Fișă de lucru Pliant	Evaluare orală	Săptămâna 6

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unitățile de învățare

Nr.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Studiul Individual
			Teorie	Practică	
1.	Aspectele conceptuale a cursului Securitatea muncii	2	2	-	-
2.	Organizarea locurilor de muncă în conformitate cu cerințele SSM	6	4	-	2
3.	Instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă.	24	4	2	18
4.	Timpul de muncă, pauze și odihnă. Securitatea muncii femeilor	20	4	4	12
5.	Indicatoare, semne, panouri informative privind securitatea și sănătatea în muncă	10	2	2	6
6.	Accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale	18	2	2	14
7.	Reguli de comportare în situații de urgență și excepțională la locul de muncă	10	2	-	8
TOTAL		90	20	10	60

VII. Studiul individual ghidat de profesor

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Reglementarea cadrului normativ legislativ în domeniul S.S.M.			
Responsabilitățile, obligațiunile și drepturile administrației și executanților în domeniul SSM. Planificarea și finanțarea SSM	Studiul de caz Fișă de lucru	Prezentarea studiului	Săptămâna 1
Organizarea instruirii în materie de SSM, tipurile de instructaje. Pregătirea și instruirea personalului în domeniul securității și sănătății în muncă	Tabel analitic Fișă de lucru	Prezentarea informației	Săptămâna 2
Elaborarea, coordonarea și aprobarea instrucțiunilor de SSM	Instrucțiune	Prezentarea studiului	Săptămâna 3
2. Organizarea locurilor de muncă, a funcției agent comercial, în conformitate cu cerințele SSM			
Aplicarea regulilor de protecție în timpul procesului de muncă. Mijloace și echipamente de protecție individuale și colective	Diagrama lui Ven Fișă de lucru	Prezentarea informației	Săptămâna 4
Analiza mediului de muncă – fizic, chimic, biologic, psihicosocial, psihologic. Echipamentele de muncă și echipamentele individuale	Tabel, hartă conceptuală plan	Prezentarea referatului	Săptămâna 5
3. Instruirea lucrătorului în domeniul SSM.			
Obligațiile angajatorului în domeniul securității muncii și aplicarea obligațiilor Codului Muncii Republica Moldova	Fișă de lucru Pliant	Evaluare orală	Săptămâna 6

Întocmirea contractului individual de muncă. Executarea contractului individual de muncă și subordonarea angajatului la locul de muncă. Fișe de post și fișele personale în SSM.	contractului de muncă rebus, schemă	Prezentarea informației	Săptămâna 7
Modificarea, suspendarea și încetarea contractului de muncă.	Schemă de clasificare, rezumat	Prezentarea PPT	Săptămâna 8
4. Timpul de muncă, pauze și odihnă. Securitatea muncii a femeilor și minorilor			
Noțiunea timpului de muncă, repartizarea pauzelor de masă și concediile anuale.	Grafic de lucru Fișa postului	PPT. Prezentare informației	Săptămâna 9
Particularitățile de reglementare a muncii femeilor și minorilor	Album cu imagini, panou informativ	Prezentarea informației	Săptămâna 10
5. Indicatoare, semne, panouri informative privind securitatea și sănătatea în muncă 8.			
Organizarea procesului de muncă din punct de vedere al influenței lui asupra capacității de muncă.	Diagrama fich Tabel Careu de noțiuni	Prezentarea PPT	Săptămâna 11
Mecanismul de acțiune a diferitelor noxe profesionale și oferă posibilitatea reglementării igienico-sanitare a proceselor de muncă	Schemă Studiul de caz	Prezentarea orală	Săptămâna 12
6. Accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale. Cercetarea accidentelor de muncă.			
Factorii de risc de accidentări și de îmbolnăvire profesionale.	Rebus Tabel, referat	Prezentarea studiului	Săptămâna 13
Înregistrarea, evidența, declararea accidentelor de muncă și a incidentelor periculoase.	Fișă de lucru SSM schemă de clasificare	Prezentarea studiului	Săptămâna 14
7. Reguli de comportare în situații de urgență și excepțională la locul de muncă			
Măsurile de protecție în timpul situațiilor excepționale. Planul de evacuare și alarmare.	Tabel, pliant	Prezentare orală	Săptămâna 15

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Instruirea lucrătorului în domeniul SSM.	Studierea obligațiilor și drepturilor a angajatorului și a angajatului.	2
2.	Timpul de muncă, pauze și odihnă. Securitatea muncii a femeilor și minorilor	Studierea și completarea contractului individual de muncă. Fișa de post. Fișa personală în SSM.	2
3.	Indicatoare, semne, panouri informative privind securitatea și sănătatea în muncă		2
4.	Accidentele de muncă și îmbolnăvirile profesionale	Analiza normelor de igienă a muncii în SSM, în domeniul comerșului.	2
5.	Reguli de comportare în situații de urgență și excepțională la locul de muncă	Cercetarea și evidența documentară a accidentelor de muncă.	2
În total			10

IX. Sugestii metodologice

Sugestiile metodologice includ descrierea principalelor metode de predare-învățare-evaluare, inclusiv a metodelor clasice de educație vocațională și nonformală: explorarea, studiul de caz, jocul de rol, proiectul, textul ghidat. Tehnologia de predare-învățare proiectată va oferi un cadru de învățare formativ și interactiv, iar metodologia evaluării va fi orientată spre competențele finale, relevând în mod prioritar succesele elevilor. Se v-a pune accent și pe metodele interactive, de stimulare a gândirii critice și creative. Metoda didactică reprezintă o acțiune, care asigură eficientizarea învățării prin obținerea unor rezultate axate pe instruirea interactivă. După cum spunea M. Knowles, „Dacă știm de ce învățăm și dacă motivul este conform cu nevoile noastre, vom învăța rapid și în profunzime”. La unitatea de curs *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă* se vor proiecta diferite categorii de metode: metode de deschidere (de spargere a gheții, jocuri, energizante și de sondare a așteptărilor); metode de informare, de construire a cunoașterii și a dezvoltării intelectuale (lecturi, prezentări, tehnici de vorbire, instruire interactivă, demonstrații); metode de lucru în grup; metode de învățare individuală; metode de învățare socială și experiențială; metode de stimulare a creativității; metode de moderare, dar și de încheiere a activităților. Astfel, în prezent, elevul este tratat ca subiect, ceea ce presupune participarea lui activă în procesul de formare a propriei personalități. Realizarea și formarea intelectuală urmărește implicarea intensă, profundă și deplină a celui educat, iar o lecție, o anumită activitate didactică este dinamică atunci când are la bază un demers euristic, de stimulare a interesului, curiozității, dorinței de a afișa și a acționa în propria manieră.

Metodologia de formare a competențelor specifice unitatea de curs *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă* pune accent pe instruirea interactivă. Cercetările pedagogice, psihologice, sociale, antropologice recente schimbăviziunea asupra elevului și rolul lui în propria dezvoltare.

Din avantajul metodelor didactice existente, se optează pentru o metodă sau alta, care se consideră optimă pentru situația concretă dată. Se v-a ține cont de finalitatea acțiunii didactice, concordanța dintre conținut și metode, dar și respectarea (integrală) principiilor didactice.

La unitatea de curs *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă* pe lângă factorii menționați la alegerea metodei, rolul decisiv îl are existența mijloacelor de învățământ din dotare, ideal fiind ca marea majoritate lecțiilor să conțină și o parte de experiment (demonstrativ sau de laborator)

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Activitățile de evaluare la unitatea de *F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă* vor fi orientate spre motivarea elevilor. Într-o piață concurențială a muncii, instituția de învățământ are obligația să-l ajute pe fiecare dintre elevii săi să-și formeze o imagine corectă despre sine și să-și stabilească scopuri în viață (în carieră, îndeosebi) în raport cu posibilitățile lui reale. În aceste condiții, evaluarea se face pe parcursul activităților de predare/învățare pentru a cunoaște care este stadiul formării profesionale și la ce nivel se situează ea, în raport cu obiectivele proiectate și cu așteptările.

Axarea procesului de învățare/predare/evaluare pe competențe presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire structurată în următoarele tipuri de evaluări: *formativă* și *sumativă*. Axarea procesului de învățare – predare - evaluare pe competențe, presupune efectuarea evaluării pe parcursul întregului proces de instruire. Evaluarea continuă v-a fi structurată în evaluări formative și evaluări sumative (finale). Pentru evaluarea formativă/continuă a cunoștințelor, în cadrul prelegerilor se recomandă de a aplica chestionarea orală sau scrisă. Ca instrument de evaluare scrisă, se recomandă aplicarea fișelor de lucru, testelor. Activitățile de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea unui feedback continuu, fapt ce va permite îmbunătățirea procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale. Evaluarea formativă/continuă a abilităților și aptitudinilor se v-a realiza în cadrul realizării lucrărilor practice și completării portofoliului cu lucrări elaborate individual. Pentru evaluarea abilităților și aptitudinilor, în cadrul lucrărilor practice, se v-a aplica observarea directă a corectitudinii realizării acestora. Ca instrument de evaluare se recomandă de a utiliza fișa de evaluare individuală. Cadrul didactic v-a aprecia activitatea elevului în fișă, conform criteriilor de evaluare.

Evaluarea abilităților și aptitudinilor în cadrul studiului individual, se v-a realiza prin prezentarea produselor elaborate. Pentru eficientizarea proceselor de evaluare, cadrul didactic în prealabil v-a aduce la cunoștința elevilor tematica lucrărilor la unitatea de curs ***F.04.O.011 Securitatea și sănătatea în muncă*** (bareme/grile/criterii de notare) și condițiile de realizare a fiecărei evaluări. Evaluarea sumativă se v-a realiza la finele modulului, prin susținerea examenului format din itemii: teoretici și practici. Proba teoretică se recomandă de a fi realizată în scris, prin rezolvarea unui examen.

Cadrele didactice vor elabora sarcini, prin care vor orienta comportamentul profesional al elevului spre demonstrarea sistemului de cunoștințe și abilități. În acest scop vor fi clar stabiliți indicatorii și descriptorii de performanță ai procesului și produsului realizat de către elev. Examenul se recomandă de a fi desfășurată, în baza situațiilor-problemă de la locurile de muncă:

- identificarea factorilor de risc și nocivi în cadrul unei activități de producere, determinarea măsurilor și mijloacelor de diminuare a acestora;
- instruirea în domeniul securității și sănătății în muncă, întocmirea registrelor de evidență;
- cercetarea unui accident de muncă conform sarcinii anunțate în probă;
- determinarea parametrilor microclimei în încăpere și concluzionarea rezultatelor obținute;
- evaluarea gradului de iluminare în încăpere și stabilirea tipului de iluminat;
- estimarea nivelului de zgomot în atelier și concluzionarea rezultatelor obținute, măsurile de realizat;
- elaborarea instrucțiunii cu cerințe specifice de securitate în muncă în corespundere cu caracterul lucrărilor executate;
- selectarea mijloacelor pentru stingerea incendiilor și cantitatea acestor în dependență de genul de activitate desfășurat;
- specificarea acțiunilor de acordare a primului ajutor medical în dependență de caracterul traumelor

identificate. În calitate de produse pentru măsurarea competenței se vor folosi, după caz:

- fișa de evaluare a locurilor de muncă;
- registrul de evidență a instruirii în domeniul securității și sănătății în muncă;
- procesul –verbal al cercetării accidentului de muncă; - instrucțiuni elaborate(secvențe). Criteriile de evaluare a produselor pentru măsurarea competențelor vor include:
- respectarea legislației și normelor specifice în domeniu;
- respectarea procedurilor stabilite;
- justificarea soluțiilor propuse în corespundere cu situația de problemă anunțată;
- corectitudinea completării actelor specifice domeniului de activitate;
- raportarea mijloacelor de protecție individuale și colective selectate la factorii de risc;
- corelarea mijloacelor de stingere a incendiilor selectate, cu factorii de risc identificați în cadrul activității specifice desfășurat.

Produsele recomandate pentru evaluarea nivelului de dezvoltare a competențelor cognitive

Nr. d/o	Produse pentru măsurarea competenței	Criterii de evaluare a produselor
1.	Harta noțională	• Punerea în evidență a subiectului general • Elaborarea corectă a tabelii (schemei), de la noțiunile de bază spre cele specifice domeniului • Organizarea corectă a informației despre subiectul solicitat • Corectitudinea logică a formulărilor • Corectitudinea lingvistică a formulărilor • Originalitatea expunerii noțiunilor subiectului propus
2.	Proiectul	• Validitatea proiectului – gradul în care acesta acoperă unitar și coerent, logic și argumentat tema propusă • Completitudinea proiectului – felul în care au fost evidențiate conexiunile și perspectivele interdisciplinare ale temei, competențele și abilitățile de ordin teoretic și practic și maniera în care acestea servesc conținutului științific • Elaborarea și structura proiectului – acuratețea, rigoarea și coerenta demersului științific, logica și argumentarea ideilor, corectitudinea concluziilor • Calitatea materialului folosit în realizarea proiectului, bogăția și varietatea surselor de informare, relevanța și actualitatea acestora, semnificația datelor colectate ș.a. • Creativitatea – gradul de noutate pe care-l aduce proiectul în abordarea temei sau în soluționarea problemei
3.	Studiul de caz	• Corectitudinea interpretării studiului de caz propus • Calitatea soluțiilor, ipotezelor propuse, argumentarea acestora • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat • Corectitudinea lingvistică a formulărilor

		• Utilizarea adecvată a terminologiei în cauză • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz • Punerea în evidență a subiectului, problematicii și formularea • Logica sumarului • Referința la programe • Completitudinea informației și coerența între subiect și documentele studiate • Noutatea și valoarea științifică a informației • Exactitudinea rezultatelor și rigoarea probelor • Capacitatea de analiză și de sinteză a documentelor, adaptarea conținutului • Originalitatea studiului, a formulării și a realizării • Personalizarea (să nu fie lucruri copiate) • Aprecierea critică, judecată personală a elevului • Corectitudinea interpretării studiului de caz propus • Corespunderea soluțiilor, ipotezelor propuse pentru rezolvarea adecvată a cazului analizat • Corectitudinea lingvistică a formulărilor • Rezolvarea corectă a problemei, asociate studiului analizat de caz
4.	Referatul	• Corespunderea referatului temei • Profunzimea și completitudinea dezvoltării temei • Adecvarea la conținutul surselor primare • Coerența și logica expunerii • Utilizarea dovezilor din sursele consultate • Gradul de originalitate și de noutate • Modul de structurare a lucrării • Justificarea ipotezei legate de tema referatului • Analiza în detaliu a fiecărei surse de documentare
5.	Tabelul	• O foaie cuprinzând, nume, cifre și date, introduse în rubrici cu semnificații amănunțite, pentru a servi unui anumit scop • Această reprezentare grafică permite a se introduce text, date, formule și clasare informației în rubrici • Gradul de complexitate al tabelului este determinat de numărul de coloane, rubrici
6.	Schema	• O schemă se consideră corectă, dacă prezintă în mod fidel • cuvintele-cheie ale problemei (în cazul unei situații-problemă dinamice - în ordinea corespunzătoare desfășurării evenimentelor) • datele și relațiile cunoscute • valorile necunoscute, fiecare fiind marcată printr-un semn de întrebare (atâtea semne de întrebare, câte operații va conține rezolvarea problemei) • valoarea întrebată, fiind evidențiată prin încercuirea semnului de întrebare corespunzător Redarea esenței subiectului în cauză

		• Relevanța elementelor grafi ce utilizat • Modul de amplasare a elementelor grafice • Creativitatea și originalitatea • Corectitudinea reprezentării legăturilor (relațiilor) dintre elemente • Corectitudinea redării caracteristicilor relevante ale elementelor grafi ce ale schemei • Corectitudinea redării caracteristicilor relevante ale relațiilor între elementele grafi ce ale schemei
7.	Diagrama	• Setarea datelor sursă în baza căroră se construiește diagrama • Selectarea tipului și subtipului diagramei pentru a prezenta vizual datele sursă • Adăugarea elementelor complementare, care facilitează citirea și înțelegerea diagramei (denumirile de axe, titlul diagramei, unitățile de măsură etc.) și contribuie la explicitatea datelor, reprezentate grafi • Formatarea adecvată a elementelor diagramei (chenare, culorile de fundal, modelele de umplere, dimensiunile și fonturile utilizate etc.) • Corectitudinea utilizării datelor grafi ce în aplicații externe

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Pentru a realiza cu succes formarea competențelor ce trebuie formate și dezvoltate în cadrul unității de curs *F.04.O.012 Securitatea și sănătatea în muncii*, trebuie asigurat un mediu de învățare autentic, relevant și centrat pe elev. Sala de curs va fi dotată cu poanouri informative, tablă interactivă sau proiector multimedia și să aibă condiții ergonomice adecvate.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	Ghid de protecție a muncii. Chișinău, 1997	Biblioteca
2.	Regulamentul privind modul de cercetare a accidentelor de muncă, 2005	Biblioteca
3.	Îndrumar metodologic de organizare a protecției muncii la nivelul agenților economici, 1993	Biblioteca
4.	Regulamentul privind modul de organizare a activităților de protecție a lucrătorilor la locul de muncă și prevenire a riscurilor profesionale, 2009	Biblioteca
5.	Dreptul muncii Nicolai Romandaș, Eduard Boișteanu, 2015	Biblioteca
6.	Ghid de protecție a muncii. Chișinău, 1997	Biblioteca

Nr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
	Lăcustă I., Fiodorovici P., Taran A. Practicul la protecția muncii. Chișinău, 1996	Biblioteca
7.	Grigoriev S. Ghid didactico-metodic de protecție a muncii, Chișinău, 1998	Biblioteca
8.	Legea nr 186 Securitatea și sănătate în muncă, din 10.07.2008	https://www.legis.md/cutare
9.	Codul muncii Republicii Moldova	https://www.me.gov.md
10.	Acte normative cu privire la securitatea muncii	https://securitateamunci.md/acte-normative/